

[Edel Saunte.]

den rationalisering, der har fundet sted ved formindskning af antallet af virksomheder, har gjort det muligt at skabe et kontrolsystem og at ofre kræfter på en forbedring af den hygiejniske standard på produktionsstederne.

Det lovforslag, vi nu behandler, har 2 gange været behandlet i udvalg, og vi har i disse udvalg meget nøje gennemdrøftet de forskellige problemer i forbindelse med de enkelte bestemmelser i lovforslaget, men i det store og hele må jeg dog sige, at vi i det væsentlige har beskæftiget os med de prismæssige forskelle mellem de byer, der ikke har gennemført en mælkeordning, og de byer, der har gennemført en mælkeordning, og vi har ligeledes beskæftiget os med omkostningerne for stormejerierne og for detailmejerierne.

Som et eksempel på, at der dog er en ikke uvæsentlig prisforskel mellem de forskellige byers priser, kan jeg nævne resultaterne af en undersøgelse af, hvor meget en by som Farum beregnede sig i mælke- og flødepriser i maj 1956 sammenlignet med de mælke- og flødepriser, som var gældende i Storkøbenhavn. Man måtte umiddelbart gå ud fra, at en lille by som Farum, der har meget kort transport fra produktionsstedet til forbrugerne og meget få transportvanskeligheder, skulle have lavere priser end København, men det er ingenlunde tilfældet. Jeg kan nævne, at f. eks. piskefløde afhentet i butik — jeg siger netop afhentet i butik for at undgå diskussionen om udbringningstillægget — i Farum kostede 4 kr. 72 øre, medens den i København kostede 4 kr. 60 øre. Fløde I kostede i Farum 2 kr. 97 øre, i København 2 kr. 85 øre. Sød mælk kostede i Farum 68 øre, medens den kostede 63 øre i København på det daværende tidspunkt. Mælk i løsmål kostede i Farum 65 øre og i København 58 øre. Skummetmælk kostede 32 øre i Farum mod 30 øre i København, og kærnemælk kostede 39 øre i Farum og 37 øre i København.

Dette er blot et eksempel på en af udvalgets mange undersøgelser vedrørende prisforholdene, og jeg vil gerne udtale ønsket om, at det udvalg, der nu skal nedsættes, vil være i stand til at tilendebringe arbej-

det med lovforslaget og gennemføre det i det store og hele, som det er fremsat.

Anker Lau: Det lovforslag, som vi i dag behandler, er jo en gammel kending. Hele sagen har, som det også blev sagt af den foregående ærede taler, været behandlet i en stor kommission, som lagde et meget betydeligt og langvarigt arbejde i den og afgav betænkning i 1955, og siden har lovforslag altså foreligget her i det høje ting to gange uden at nå frem til vedtagelse.

Det ærede medlem fru Edel Saunte fandt sig trods dette foranlediget til at gå lidt tilbage i tiden. Der er et par bemærkninger, som jeg her finder anledning til at gøre. Det ærede medlem hævder, at det faktisk, at Danmark var besat på det tidspunkt, bemyndigelsesloven blev vedtaget, ikke havde noget som helst med mælkeloven at gøre. Dette er for så vidt rigtigt, som forberedelserne var foregået året forud, men det, jeg har hævdet, er, at den forholdsvis smertefri gang igennem det høje ting og gennem rigsdagen dengang var betinget af krigstilstanden; ellers var det aldrig sket på den måde. I øvrigt var der tale om en bemyndigelseslov. Den bemyndigelse, der dengang blev vedtaget, var jo en bemyndigelse til den højtærede minister til, at han kunne gøre næsten, hvad han ville, blot han kunne enes med de kommunale myndigheder derom; men det, der blev resultatet af det, mælkeordningerne rundt omkring, har aldrig været forelagt for det høje ting.

Baggrunden var jo en helt anden dengang; end den senere har været. Vi havde en landbrugskrise af et omfang, som vi forhåbentlig ikke får igen, selv om det kan se truende nok ud. Baggrunden var vanskelighederne ved at sælge landbrugets produkter, også mælk, og det er en baggrund, som ikke har været til stede i de mange år, ordningen har været behandlet her efter krigen.

Når det ærede medlem hævder, at den fri konkurrence ikke har kunnet trykke priserne, er det heller ikke rigtigt, for det, der var i vejen dengang, var netop, at den fri konkurrence trykkede prisen så meget, at de store mejerier havde vanskeligt ved at klare sig. Der var jo en sådan konkur-